

Артур ГАБУРА

аспірант освітньо-наукової програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ: НОВІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ РЕСУРСІВ

У сучасних умовах багатовимірних загроз – військових, техногенних, екологічних – система публічного управління цивільним захистом в Україні потребує глибоких змін. В умовах глобалізації, нестабільності геополітичної ситуації, а також високого рівня природних та техногенних катастроф питання публічного управління безпекою на місцях набуває особливої важливості.

Україна, перебуваючи в умовах війни, стикається з великим навантаженням на державну та місцеву системи управління безпекою, тому ефективні механізми партнерства громад мають стати пріоритетом.

Децентралізація в Україні, що відбулась в останні роки, відчутно змінила роль місцевого самоврядування в управлінні безпекою. Місцеві органи влади отримали більше повноважень і відповідальності за організацію цивільного захисту населення. Однак, наявні ресурси не завжди дозволяють органам місцевого самоврядування забезпечити належний рівень безпеки. Відсутність достатньої кількості техніки, неефективне використання бюджетних коштів, обмеження кадрових ресурсів часто ставлять громади в скрутне становище.

Враховуючи ці фактори, одним із ключових рішень є створення та розвиток механізмів міжмуніципального співробітництва. Це дозволяє не лише зменшити витрати на організацію заходів цивільного захисту, а й підвищити ефективність реагування на надзвичайні ситуації.

У межах міжмуніципальної співпраці громади можуть об'єднувати свої ресурси для створення спільних рятувальних формувань, спільних логістичних маршрутів евакуації, організації навчальних заходів, створення інфраструктури для укриття населення.

Згідно з Законом України «Про співробітництво територіальних громад», територіальні громади мають право на укладення договорів про співробітництво, що дозволяє їм об'єднувати свої зусилля для досягнення спільних цілей.

Така модель сприяє обміну ресурсами, знаннями і досвідом, що має позитивний ефект на реалізацію проектів цивільного захисту.

Наприклад, об'єднання фінансових та матеріальних ресурсів дозволяє закуповувати техніку для пожежно-рятувальних підрозділів, створювати спільні центри моніторингу ризиків та проводити комплексні навчання. Міжмуніципальне співробітництво не лише підвищує рівень безпеки на територіях окремих громад, але й створює можливості для розвитку регіональної безпекової інфраструктури. Ще на рівні декількох громад можна створювати резерви ресурсів, обмінюватися інформацією, надавати підтримку в разі виникнення кризових ситуацій. Це дозволяє зменшити час на прийняття рішень та забезпечити оперативне реагування. Крім того, таке співробітництво дозволяє забезпечити збереження та ефективне використання ресурсів, зокрема техніки та обладнання. Особливо важливим є впровадження інноваційних цифрових технологій для координації дій. Системи електронного оповіщення, геоінформаційні платформи для моніторингу загроз, онлайн-платформи для управління евакуацією та прийняття управлінських рішень значно покращують оперативність реагування на надзвичайні ситуації.

Вони дозволяють не тільки збільшити ефективність роботи рятувальних служб, а й покращити комунікацію між громадянами та органами місцевого самоврядування. Водночас, успіх такого співробітництва залежить від наявності належної інституційної спроможності, професіоналізму місцевих органів влади та відповідних кадрових ресурсів. Для цього необхідно впроваджувати програми навчання та підвищення кваліфікації для управлінців, а також постійно удосконалювати інфраструктуру цивільного захисту. Створення спільних навчальних центрів,

організація тренувань та практичних занять дозволяють зміцнити готовність громад до надзвичайних ситуацій.

Сьогодні публічне управління у сфері цивільного захисту повинно орієнтуватися на нові підходи, які враховують вимоги часу, технологічний прогрес та соціальні виклики. Інтеграція громадських ресурсів в цій сфері дозволить створити сталу систему безпеки, яка буде здатна адаптуватися до будь-яких загроз та забезпечити необхідну підтримку для населення.

Отже, міжмуніципальне співробітництво в сфері цивільного захисту є важливим інструментом забезпечення безпеки на місцевому рівні. Це не лише дозволяє ефективно реагувати на надзвичайні ситуації, а й створює умови для сталого розвитку громад, підвищує рівень їхньої соціальної згуртованості, а також сприяє зміцненню державної безпеки в цілому.

Список використаних джерел

1. Конституція України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

3. Закон України "Про співробітництво територіальних громад".

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>

4. Практичний poradnik z organizacii civil'nogo zakhistu v territorial'nykh hromadah. URL:

<https://zt.dsns.gov.ua/upload/4/2/5/8/2//0/2021-10-1-mpo-pjradnuk-organizacii-cz.pdf>